

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av alkohollagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att alkohollagen ändras.

Enligt propositionen ska alkohollagen ändras så att det blir möjligt för alkoholbolaget Alko Ab och för inhemska aktörer med detaljhandelstillstånd att bedriva näthandel med alkoholdrycker samt att ha andra detaljhandelskoncept som baserar sig på distribution och avhämtning, såsom leverans av alkoholdrycker. Enligt förslaget ska ändringarna genomföras så att åldersgränskontrollen säkerställs.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2025 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den _____.

Referat

Med regeringens proposition genomförs regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering. I enlighet med regeringsprogrammet reformerar regeringen alkoholpolitiken i europeisk riktning på ett ansvarsfullt sätt och fortsätter den totalreform av alkohollagen som gjordes 2018. Syftet med propositionen är att skapa förutsättningar för tillväxt på hemmamarknaden och för ökad välfärd och frihet för finländare. Genom propositionen ändras inte Alkos folkhälsouppgift och ställning.

Lagförslag

I alkohollagen tas utöver detaljhandelstillståndet och serveringstillståndet i bruk ett nytt leveranstillstånd för alkoholdrycker. Det ska alltså i fortsättningen vara möjligt att ansöka om ett separat tillstånd för leverans av alkoholdrycker från försäljningsstället till kunden.

I nya 35 a § föreskrivs det enligt förslaget att leverans av alkoholdrycker med leveranstillstånd ska vara tillåten endast om alkoholdrycker som framställts genom jäsning och innehåller högst 8,0 volymprocent etylalkohol och alkoholdrycker som framställts på annat sätt och innehåller högst 5,5 volymprocent etylalkohol har köpts och avhämtats från ett inhemskt detaljhandelsställe. Leverans av alkoholdrycker som innehåller mer än 8,0 volymprocent etylalkohol och framställts genom jäsning och alkoholdrycker som innehåller mer än 5,5 volymprocent etylalkohol och framställts på annat föreslås vara tillåten endast om alkoholdrycken har köpts och avhämtats från alkoholbolaget.

Bestämmelser om förutsättningarna och tillståndsvillkoren för leveranstillstånd för alkoholdrycker ska finnas i nya 17 a §. Enligt nya 42 a § ska överlåtelse av alkoholdrycker vara tillåten endast mellan klockan 9 och 21. Överlåtelse av alkoholdrycker som skaffats från alkoholbolaget ska dock vara tillåten endast i enlighet med alkoholbolagets detaljhandelstider. Vid leverans av alkoholdrycker ska den som köper alkoholen vara skyldig att styrka sin ålder

varje gång personen köper alkohol. Mottagaren av en leverans av alkoholdrycker ska vara skyldig att på begäran styrka sin ålder. Bestämmelser om styrkande av ålder föreslås i 40 §. Om alkoholdrycken köps via distansförbindelse, ska den som köper alkoholdrycken styrka sin ålder med hjälp av stark autentisering. Med hjälp av bestämmelserna om styrkande av ålder tryggas övervakningen av åldersgränsen. Regleringen gör det också möjligt att beställa alkoholdrycker som gåva till en annan person.

Förbuden mot detaljhandel och servering enligt 37 § 1 och 2 mom. i alkohollagen ska utsträckas till att gälla också leverans av alkoholdrycker. Till 37 § i alkohollagen fogas dessutom ett nytt 4 mom. där det föreskrivs särskilt om leveransförbud för alkoholdrycker. Alkoholdrycker ska inte få levereras till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården, till mödra- och skyddshem eller till enheter inom missbrukarvården. Leveransförbud i fråga om dessa enheter behövs på grund av förbudet enligt 4 § mot verksamhet som strider mot god sed, och med beaktande av enheternas karaktär är det inte nödvändigt att ha en möjlighet att beställa alkoholdrycker till sådana enheter. Alkoholdrycker ska inte heller få levereras till en plats där småbarnspedagogik ordnas, till en plats där förskoleundervisning eller grundläggande utbildning ordnas eller till en plats där verksamhet i anslutning till barns och ungas sammankomster ordnas, under den tid som dessa platser används av barn och unga. Med beaktande av att en minderårig inte får förtära alkoholdrycker är det motiverat att förbjuda leverans av alkoholdrycker till verksamheter för barn och unga och till lokaler där det bedrivs verksamhet för barn och unga medan sådan verksamhet pågår i lokalen. Privata sammanslutningar, stiftelser, enskilda näringsidkare, religionssamfund och offentligrättsliga inrättningar ska få förbjuda leverans av alkoholdrycker till lokaler eller områden som de besitter.

En innehavare av leveranstillstånd för alkoholdrycker ska se till att personalen har tillräckligt kunnande. Innehavaren av leveranstillstånd för alkoholdrycker ska enligt 57 § 3 mom. se till att en leverantör av alkoholdrycker som hör till dess personal har avlagt ett intyg (*leveranspass*) som visar personens kunskaper om alkohollagens bestämmelser om leverans och om de anvisningar som gäller leveranser, enligt ett formulär som godkänts av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården. Samtidigt tas i lagen in den redan vedertagna termen serveringspass, som i den gällande lagen benämns intyg över kunskaper om alkohollagen.

Bestämmelserna i 38 § i alkohollagen om närvaro av personal inom detaljhandel och servering preciseras. På detaljhandels- och serveringsställen ska det i fortsättningen finnas en av tillståndshavaren utsedd representant för tillståndshavaren på plats, när alkoholdrycker som innehåller mer än 2,8 volymprocent etylalkohol får säljas eller förtäras på stället och stället är öppet för kunder. Enligt den gällande bestämmelsen ska personalen alltid vara närvarande när platsen är öppen för kunder oberoende av om tillståndshavaren säljer alkohol på stället i fråga eller inte. Med stöd av den nya bestämmelsen kan tillstånd beviljas för den tid då personalen är på plats och alkohol säljs. Till exempel i självbetjäningssaffärer kan personalen vara på plats några timmar per dag, och tillstånd kan sökas för denna tid.

Till 3 § 1 mom. i alkohollagen fogas en ny 17 punkt där det definieras vad som avses med leverans av alkohol. Leverans av alkoholdrycker ska övervakas på det sätt som föreskrivs i 39 och 60–62 §. Dessutom ska myndigheterna ges rätt att övervaka leveranser genom att göra testköp. En central del av myndighetstillsynen över detaljhandeln med alkoholdrycker baserar sig för närvarande på oanmälda inspektionsbesök, i samband med vilka man bl.a. följer upp hur innehavarna av detaljhandelstillstånd fullgör sin skyldighet att kontrollera åldern. En sådan

övervakning av konkreta överlåtelsehändelser är i praktiken inte möjlig vid leverans av alkoholdrycker, eftersom myndigheten inte har kännedom om när och var överlåtelse sker. Det är således nödvändigt att möjliggöra testköp för att trygga övervakningen av åldersgränsen.

Samtidigt preciseras det i 35 och 85 § att tillståndsplikten och förbudet mot förtäring enligt alkohollagen gäller endast alkoholdrycker vars alkoholhalt överstiger 2,8 procent.

Den övre gränsen för påföljdsavgiften enligt 71 § i alkohollagen höjs till 20 000 euro.

I lagen föreslås dessutom vissa andra smärre ändringar eller ändringar av teknisk natur t.ex. i fråga om alkoholnäringsregistret och tillgången till information.

De huvudsakliga konsekvenserna

Näthandel med och leverans av alkohol är relativt nya fenomen inom alkoholhandeln. Coronapandemin har accelererat näthandeln med alkoholdrycker globalt och begränsningarna i anslutning till näthandel och leveranser luckrades i flera länder under coronapandemin för att förbättra verksamhetsförutsättningarna för näringsverksamheten under undantagsförhållandena. Som nya kanaler för tillgång skapar de nya slags utmaningar när det gäller iakttagandet och övervakningen av ansvarsprinciperna för detaljhandel med alkohol.

Lagförslagets direkta konsekvenser är i sin helhet relativt små. Propositionen har eftersträvat positiva ekonomiska konsekvenser, eftersom den främjar konsumenternas konsumtionsmöjligheter och affärsmöjligheterna för de aktörer som säljer alkoholdrycker på marknaden genom att möjliggöra leverans av alkoholdrycker. Samtidigt skulle leverans av alkoholdrycker som en ny tillståndsprocess öka tillståndsförvaltningens arbete avsevärt, åtminstone när lagen träder i kraft.

Lagförslag

Lag

om ändring av alkohollagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i alkohollagen (1102/2017) 28 § 3 mom.,

ändras 2 § 1 och 2 mom., 3 § 1 mom. 11, 12 och 14–16 punkten, 4 § 1 mom., 5 § 1 mom., 6 § 1 mom. 1 punkten, 7, 8, 11 och 12 §, rubriken för 5 kap., 35, 37 och 38 §, 40 §, 46 § 1 mom., 51 § 1 och 2 mom., 57 § 2 mom., 58 §, 60 § 1–2 mom. och 3 mom. 5 punkten, 61 § 1 mom., 62 § 4 mom., det inledande stycket i 63 § 1 mom., 64–66 §, det inledande stycket i 71 § 1 mom. och 7 punkten, 72 §, 75 § 2 mom., 84 § och det inledande stycket i 85 § 1 mom.,
av dem 12 § sådan den lyder i lag 605/2023 och 64 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 673/2018, samt

fogas till 3 § 1 mom. nya 17–18 punkter, till lagen nya 17 a, 35 a, 42 a och 72 a §, till 39 § ett nytt 3 mom., till 57 § ett nytt 3 mom., till 60 § 3 mom. en ny 6 punkt, till 62 § ett nytt 5 mom.,

till 63 § ett nytt 2 mom. och till 71 § 1 mom. en ny 8 punkt samt till bilagan en ny 6 a-punkt som följer:

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på tillverkning, import, införsel, export, transport, försäljning och annan överlåtelse samt användning, innehav och marknadsföring av alkoholhaltiga ämnen samt på leverans av alkoholdrycker.

På alkoholhaltiga ämnen som utgör livsmedel tillämpas livsmedelslagen (297/2021) till den del något annat inte föreskrivs i denna lag.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

11) *detaljhandel med alkoholdrycker* mottagande av betalning för alkoholdrycker och överlåtelse av alkoholdrycker på en detaljhandelsplats till en köpare, en innehavare av leveranstillstånd för alkoholdrycker eller dennes personal så, att alkoholdrycken förtärs någon annanstans än i lokaler som försäljaren förfogar över eller under övervakning som ordnas av försäljaren,

12) *servering av alkoholdrycker* mottagande av betalning för alkoholdrycker och överlåtelse av alkoholdrycker för förtäring i lokaler som försäljaren förfogar över eller under övervakning som ordnas av försäljaren,

14) *gårdsvin* en alkoholdryck som innehåller högst 13 volymprocent etylalkohol och har framställts enbart genom jäsning av bär, frukter eller andra växtdelar, med undantag för druvor och spannmålsprodukter, och vars tillverkare i rättsligt och ekonomiskt hänseende är oberoende av andra tillverkare av alkoholdrycker och utövar sin verksamhet i samband med jordbruk och fysiskt åtskilt från andra tillverkare av alkoholdrycker, och som inte tillverkar på licens och som per kalenderår producerar högst 100 000 liter alkoholdrycker,

15) *hantverksöl* en alkoholdryck som innehåller högst 12 volymprocent etylalkohol och har framställts enbart genom jäsning med jäst av mältade eller omältade spannmålsprodukter, och där det vid tillverkningen inte har använts andra tillverkningsämnen än korn av andra växter, socker, humle och andra i jäsningen inbegripna växtdelar och kryddor, och som har tillverkats i ett sådant bryggeri som i rättsligt och ekonomiskt hänseende är oberoende av andra bryggerier, som utövar sin verksamhet fysiskt åtskilt från andra bryggerier, som inte tillverkar på licens och som per kalenderår producerar högst 500 000 liter alkoholdrycker; hantverksöl kan också vara sådan sahti som avses i kommissionens förordning (EG) nr 244/2002 om komplettering av bilagan till förordning (EG) nr 2301/97 om att införa vissa benämningar i det register över skyddade särarter som föreskrivs i rådets förordning (EEG) nr 2082/92 om särartsskydd för jordbruksprodukter och livsmedel,

16) *marknadsföring* reklam, indirekt reklam och annan säljfrämjande verksamhet; indirekt reklam är i synnerhet främjande av försäljningen av en produkt i samband med reklam för någon annan nyttighet genom att ett etablerat kännetecken för produkten eller försäljaren oförändrat eller ändrat så att det ändå kan kännas igen används som kännetecken för nyttigheten eller genom att reklamen för en annan produkt på något annat sätt associerar till en bestämd produkt eller försäljaren,

17) *leverans av alkoholdrycker* transport och överlåtelse i kommersiellt syfte av alkoholdrycker som sålts i den inhemska detaljhandeln från säljaren till köparen eller någon annan mottagare,

18) *leverantör av alkoholdrycker* en innehavare av leveranstillstånd för alkoholdrycker eller dennes personal, som överlåter till mottagaren en dryck som beställts med leverans från den inhemska detaljhandeln.

4 §

Förbud mot åtgärder som strider mot god sed

Vid tillverkning, import, försäljning och marknadsföring av alkoholhaltiga ämnen och i samband med dessa verksamheter får åtgärder som strider mot god sed inte vidtas inom näringsverksamhet som bedrivs i enlighet med avtal eller andra arrangemang. Vad som föreskrivs ovan gäller också leverans av alkoholdrycker.

5 §

Tillståndspliktig verksamhet

Alkoholdrycker får inte tillverkas, säljas eller levereras från den inhemska detaljhandeln utan tillstånd.

6 §

Undantag från tillståndsplikten

Med avvikelse från 5 §

- 1) är det tillåtet att tillverka, sälja och leverera alkoholdrycker som innehåller högst 2,8 volymprocent etylalkohol,
-

7 §

Tillståndsmyndigheter

På ansökan beviljas detaljhandels- och serveringstillstånd för alkoholdrycker av det regionförvaltningsverk inom vars verksamhetsområde sökandens detaljhandels- eller serveringsställe ligger. Om serveringstillstånd söks utan serveringsställe, beviljas tillståndet av regionförvaltningsverket på sökandens verksamhetsställe. Om detaljhandeln eller serveringen inte äger rum inom ett visst regionförvaltningsverks område, beviljas tillståndet av regionförvaltningsverket på sökandens hemort eller, om sökanden saknar hemort i Finland, av Regionförvaltningsverket i Södra Finland.

Leveranstillstånd för alkoholdrycker beviljas på ansökan av regionförvaltningsverket på sökandens verksamhetsställe eller, om sökanden inte saknar verksamhetsställe, hemort eller hemvist i Finland, av Regionförvaltningsverket i Södra Finland.

Andra tillstånd beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på ansökan.

Det regionförvaltningsverk som behandlar anmälningar och ansökningar om godkännande enligt alkohollagen bestäms i enlighet med 1 mom.

8 §

Tillståndsansökan

Till tillståndsansökan ska fogas den utredning som behövs för bedömningen av de förutsättningar för beviljande av tillstånd som avses i 13–20 § och som gäller sökanden, verksamheten, dess konsekvenser och andra relevanta omständigheter och som den tillståndsmyndighet som behandlar ärendet inte redan har tillgång till. Om den som ansöker om tillstånd är en juridisk person, ska tillståndsansökan göras elektroniskt. Den myndighet som behandlar ärendet kan av särskilda skäl godkänna att tillståndsansökan görs i pappersform.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om tillståndsansökan gäller också anmälningar och ansökningar om godkännande som avses i alkohollagen.

Närmare bestämmelser om innehållet i tillståndsansökan och om de utredningar som ska fogas till ansökan utfärdas genom förordning av statsrådet.

11 §

Anmälan om förändringar

Om tillståndshavaren beslutar att väsentligt ändra karaktären eller omfattningen av sin verksamhet så att tillståndet inte längre täcker den förändrade verksamheten, ska tillståndshavaren ansöka om ändring av tillståndet innan ändringen genomförs. Inga ändringar får genomföras innan tillståndsmyndigheten har godkänt ändringen av tillståndet.

Tillståndshavaren ska inom en månad underrätta tillståndsmyndigheten om att verksamheten skärs ner eller avslutas annat än tillfälligt.

Vad som i 1 och 2 mom. föreskrivs om ansökan om ändring av tillstånd eller underrättande, gäller också anmälningar och ansökningar om godkännande som avses i denna lag.

Närmare bestämmelser om innehållet i ansökan om ändring av tillstånd utfärdas genom förordning av statsrådet.

12 §

Allmänna förutsättningar för beviljande av tillstånd

Tillverknings-, import-, användnings-, partihandels-, detaljhandels-, leverans- och serveringstillstånd enligt denna lag ska beviljas en fysisk eller juridisk person som avses i 2 § 1 mom. eller 3 § 1 eller 2 mom. i näringsverksamhetslagen (565/2023) och som har de förutsättningar enligt denna lag som hänför sig till sökanden och som behövs för att bedriva verksamheten.

17 a §

Leveranstillstånd för alkoholdrycker och förutsättningar för beviljande av sådana tillstånd

Leveranstillstånd för alkoholdrycker gäller transport av alkoholdrycker som sålts på ett inhemskt detaljhandelsställe eller alkoholbolaget till köparen eller någon annan mottagare.

Tillstånd beviljas, om

- 1) sökanden har utarbetat en plan för egenkontroll enligt 56 §, och
- 2) sökanden har gjort en utredning om att de leverantörer av alkoholdrycker som hör till sökandens personal har ett leveranspass som avses i 57 § 3 mom.

Tillståndsmyndigheten får i leveranstillståndet för alkoholdrycker ställa villkor som gäller de transportmedel som används för transporten, situationer i samband med överlåtelser och den övervakning av kontrollen av åldersgränser och berusningstillstånd som ska tillämpas vid överlåtelser, personalen, mängden alkoholdrycker som överläts, egenkontroll, uppgifter som ska lämnas till tillsynsmyndigheten eller tjänstens innehåll och förfaringssätt, om villkoren är nödvändiga för att trygga övervakningen, förebygga ordningsstörningar eller för att säkerställa allmän ordning och säkerhet.

De villkor och begränsningar som avses i 2 mom. ska dimensioneras så att de inte förhindrar eller oskäligt försvårar tillståndshavarens verksamhet. Om villkor och begränsningar ställs för tillståndshavarens pågående verksamhet, får det bestämmas att de träder i kraft tidigast 30 dagar efter delgivningen av beslutet. Tillståndsmyndigheten ska på ansökan av tillståndshavaren ändra villkor och begränsningar som fogats till tillståndet eller utan dröjsmål avlägsna dem, om verksamhetens art eller andra särskilda omständigheter har förändrats så att villkoren och begränsningarna inte längre är nödvändiga.

28 §

Övrig försäljning av alkoholdrycker

Alkoholbolaget får också sälja alkoholdrycker i en i 17 § 1 mom. 2 punkten avsedd butiksbil eller butiksbåt vars rutt har fastställts av regionförvaltningsverket.

Alkoholbolaget får ordna en auktion där alkoholdrycker säljs.

5 kap.

Detaljhandel med, leverans av och servering av alkoholdrycker

35 §

Detaljhandelsställe för alkoholdrycker

Detaljhandel med alkoholdrycker som innehåller mer än 2,8 volymprocent etylalkohol får bedrivas endast så att dryckerna överläts till kunden eller leverantören av alkoholdrycker på ett godkänt detaljhandelsställe. Innehavaren av detaljhandelstillstånd eller dennes personal ska i samband med överlåtelse för transport av alkoholdrycker kontrollera namnet på den innehavare av leveranstillstånd som sköter leveransen av alkoholdrycken samt dennes tillståndsnummer och meddela köparen dessa.

Alkoholdrycker som innehåller mer än 2,8 volymprocent etylalkohol får inte förtäras inomhus eller utomhus på det detaljhandelsställe som innehavaren av detaljhandelstillståndet förfogar över och inte heller i detta områdes omedelbara närhet, om inte något annat föreskrivs i lag. Tillståndshavaren ska vid behov märka ut det område där det är förbjudet att förtära alkoholdrycker.

Innehavaren av detaljhandelstillstånd och alkoholbolaget ska i samband med nätköp med stark autentisering försäkra sig om att köparen inte är under 18 år och i samband med nätköp av starka alkoholdrycker inte under 20 år.

35 a §

Leverans av alkoholdrycker

Leverans av alkoholdrycker med leveranstillstånd är tillåten endast om alkoholdrycker som framställts genom jäsnings och innehåller högst 8,0 volymprocent etylalkohol och alkoholdrycker som framställts på annat sätt och innehåller högst 5,5 volymprocent etylalkohol har köpts och avhämtats från den inhemska detaljhandeln. Leverans av alkoholdrycker som innehåller mer än 8,0 volymprocent etylalkohol och framställts genom jäsnings och alkoholdrycker som innehåller mer än 5,5 volymprocent etylalkohol och framställts på annat sätt är tillåten endast om alkoholdrycken har köpts och avhämtats från alkoholbolaget.

I samband med överlåtelse av alkoholdrycker ska mottagarens ålder vid behov bevisligen kontrolleras från en handling som avses i 40 § 1 mom. Alkoholdrycker får inte överlåtas om mottagaren vägrar styrka sin ålder. I samband med överlåtelse av alkoholdrycker ska det kontrolleras att det inte finns sådana hinder för överlåtelse som anges i 37 § 1 eller 2 mom.

Om en alkoholdryck inte kan överlåtas på grund av ett leveransförbud enligt 2 mom. eller 37 § 1 eller 2 mom., ska leverantören av alkoholdrycken returnera alkoholdrycken till försäljaren.

En innehavare av leveranstillstånd får inte rikta ekonomiska eller arbetsledningsmässiga påföljder mot den som levererar alkoholdrycker, om denne vägrar att överlåta alkoholdrycken i enlighet med 2 mom. eller 37 §.

37 §

Detaljhandels-, leverans- och serveringsförbud

Alkoholdrycker får inte säljas eller på något annat sätt inom detaljhandel, inom leverans av alkoholdrycker eller genom servering överlåtas

- 1) till personer som inte har fyllt 18 år,
- 2) till personer som uppenbart är berusade eller som uppträder störande,
- 3) om det finns grundad anledning att befara att alkoholdrycker överlåts eller förmedlas olovligen.

Med avvikelse från 1 mom. 1 punkten får starka alkoholdrycker inte säljas eller på något annat sätt överlåtas inom detaljhandel eller leverans av alkoholdrycker till personer som inte har fyllt 20 år.

Personer som inte har fyllt 18 år, är uppenbart berusade eller uppträder störande får inte tillåtas inneha eller förtära alkoholdrycker på ett serveringsställe.

Alkoholdrycker får inte levereras till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården, till mödra- och skyddshem eller till enheter inom missbrukarvården. Alkoholdrycker får inte heller levereras till en plats där småbarnspedagogik ordnas, till en plats där förskoleundervisning eller grundläggande utbildning ordnas eller till en plats där verksamhet i anslutning till barns och ungas sammankomster ordnas, under den tid som dessa platser används av barn och unga.

Privata sammanslutningar, stiftelser, enskilda näringsidkare, religionssamfund och offentligrättsliga inrättningar får förbjuda leverans av alkoholdrycker till lokaler eller områden som de besitter.

38 §

Personal som har hand om detaljhandel, leverans och servering av alkoholdrycker

Detaljhandels- och serveringsställen och leveransverksamhet av alkoholdrycker ska ha en så stor personal som med beaktande av verksamhetens omfattning och art behövs för att övervakningen ska vara effektiv och ordningen upprätthållas effektivt.

På detaljhandels- och serveringsställen ska det finnas en av tillståndshavaren utsedd representant för tillståndshavaren på plats, när alkoholdrycker som innehåller mer än 2,8 volymprocent etylalkohol får säljas eller förtäras på stället och stället är öppet för kunder.

Leverantörer av alkoholdrycker ska ha ett leveranspass för alkoholdrycker som avses i 57 § 3 mom.

En person som inte har fyllt 18 år får inte vara ansvarig föreståndare eller inneha posten som annan för uppgiften utsedd person och inte heller sälja eller servera alkoholdrycker. En person som har fyllt 16 år får emellertid sälja alkoholdrycker på sådana detaljhandelsställen som avses i 17 § under direkt övervakning av den ansvariga föreståndaren eller någon annan som utsetts för uppgiften. En person som har fyllt 16 år får också servera alkoholdrycker under direkt övervakning av den ansvariga föreståndaren eller någon annan som utsetts för uppgiften. Den som inte har fyllt 18 år får inte transportera eller överlåta alkoholdrycker till kunder.

Den som säljer eller levererar alkoholdrycker eller som deltar i övervakningen av detaljhandel, leverans eller servering av alkoholdrycker får inte i sitt uppdrag vara påverkad av alkohol eller något annat berusningsmedel.

39 §

Allmän övervakning

Innehavaren av leveranstillstånd för alkoholdrycker och dennes personal ska övervaka att förbuden och skyldigheterna enligt 35 a, 37 och 38 § iakttas.

40 §

Skyldighet att styrka ålder

Den som köper alkoholdrycker och den som vistas på ett serveringsområde är skyldig att på begäran, med ett fotoförsett identitetskort, körkort eller pass som utfärdats av en myndighet, styrka sin ålder för den personal som övervakar detaljhandel med och servering av alkoholdrycker och en tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över att denna lag iakttas.

Den som köper en leverans av en alkoholdryck är skyldig att styrka sin ålder före köpet av alkoholdrycken. Om alkoholdrycken köps via distansförbindelse, är den som köper alkoholdrycken skyldig att styrka sin ålder med hjälp av stark autentisering.

Den som tar emot en leverans av alkoholdrycker är dessutom skyldig att på begäran styrka sin ålder med en handling som avses i 1 mom. för den som levererar alkoholdrycken.

42 a §

Leveranstidpunkter

Vid leverans av alkoholdrycker är det tillåtet att överlåta alkoholdrycker till mottagaren mellan klockan 9 och 21.

Med avvikelse från 1 mom. iakttas vid överlåtelse till mottagaren av alkoholdrycker som skaffats hos alkoholbolaget vad som i 42 § 2 mom. föreskrivs om alkoholbolagets detaljhandelstider.

Det är förbjudet att överlåta alkoholdrycker till mottagaren före klockan 9 eller efter klockan 21. Om en alkoholdryck inte kan överlåtas under den tid som avses i 1 mom., ska alkoholdrycken returneras till säljaren eller levereras till kunden senare under en tidpunkt som

avses i 1 mom., om inte orsaken till att alkoholdrycken inte överlåtits är en sådan orsak som avses i 37 §.

46 §

Anskaffning av alkoholdrycker

När alkoholdrycker som innehåller mer än 2,8 volymprocent etylalkohol anskaffas för detaljhandel och servering i enlighet med 30 § 2 mom., ska köparen uppge sitt tillståndsnummer för försäljaren.

51 §

Prissättning och prisinformation

Det är förbjudet att i detaljhandeln, vid leverans av alkoholdrycker och vid servering erbjuda två eller flera förpackningar eller portioner alkoholdryck till ett nedsatt totalpris.

Det är förbjudet att i detaljhandeln, vid leverans och vid servering erbjuda och betala sådan gottgörelse för priset på en alkoholdryck som räknas ut utifrån de alkoholdrycker eller andra konsumtionsnyttigheter och tjänster som köpts.

57 §

Personalens kompetens

En innehavare av serveringstillstånd ska se till att en i 38 § avsedd representant för tillståndshavaren har ett intyg (*serveringspass*) som visar personens kunskaper om alkohollagen, enligt ett formulär som godkänts av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården.

En innehavare av leveranstillstånd för alkoholdrycker ska se till att en leverantör av alkoholdrycker som hör till dess personal har ett intyg (*leveranspass*) som visar personens kunskaper om alkohollagens bestämmelser om leverans och om de anvisningar som gäller leveranser, enligt ett formulär som godkänts av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården.

58 §

Beviljande av intyg över kunskaper om alkohollagen

Behörigheten hos en representant för innehavaren av serveringstillstånd kan styrkas med ett intyg över serveringspass eller med ett intyg över en examen som har omfattat motsvarande uppgifter som provet för serveringspass. Serveringspass beviljas av en läroanstalt som med tillstånd av statsrådet eller undervisnings- och kulturministeriet ger utbildning i restaurangservice. Intyg över serveringspass beviljas den som med godkänt resultat har avlagt provet för serveringspass.

Behörigheten hos en leverantör av alkoholdrycker kan styrkas med ett intyg över leveranspass. Leveranspass beviljas av en läroanstalt som har ett sådant tillstånd att ordna examina och utbildning som avses i lagen om yrkesutbildning (531/2017) eller av en läroanstalt som har ett sådant tillstånd som avses i yrkeshögskolelagen (932/2014). Intyg över leveranspass beviljas den som med godkänt resultat har avlagt provet för leveranspass.

Läroanstalten har rätt att för provet ta ut en avgift som högst motsvarar de faktiska kostnaderna för anordnandet av provet. Ett serveringstillstånd kan kombineras med det hygienpass som avses i 19 § i livsmedelslagen (297/2021).

Närmare bestämmelser om innehållet i och bedömningen av prov som avses i 1 och 2 mom. och om motsvarande utbildningar och examina, samt om godkännande av intyg som beviljats i landskapet Åland såsom intyg som avses i 1 och 2 mom. utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

60 §

Tillsyn och anknytande styrning

Regionförvaltningsverket övervakar inom sitt verksamhetsområde detaljhandeln med, leveranser av och serveringen och marknadsföringen av alkoholdrycker.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården utövar tillsyn över detaljhandeln med och serveringen, leveranserna och marknadsföringen av alkoholdrycker i hela landet och på sådana luftfartyg enligt luftfartslagen (864/2014) och sådana fartyg enligt sjölagen (674/1994) som har finsk nationalitet.

Till uppgifterna för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården hör även

- 5) handledning av läroanstalter i anslutning till provet för serveringspass och leveranspass,
 - 6) övriga uppgifter som anges i denna lag.
-

61 §

Tillsynsprogram

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ska i samarbete med regionförvaltningsverken utarbeta ett riksomfattande tillsynsprogram för alkoholförvaltningen. Via programmet styrs den regionala tillståndsförvaltningen för och tillsynen över servering av, detaljhandel med och leveranser och marknadsföring av alkoholdrycker i riktning mot en enhetlig beslutspraxis och effektiv verkställighet av denna lag.

62 §

Rätt att utföra inspektioner och få information

Den behöriga myndigheten har rätt att utföra testköp, om det behövs för skötseln av en tillsynsuppgift som gäller leverans av alkoholdrycker. Den behöriga myndigheten har rätt att använda myndiga frivilliga personer vid utförandet av testköp, om myndigheten har grundad anledning att misstänka att en aktör som bedriver leveranser av alkoholdrycker eller dennes personal inte fullgör sina lagstadgade skyldigheter vid leverans och överlåtelse av alkoholdrycker. Den behöriga myndigheten har rätt att av innehavaren av detaljhandelstillstånd få namnet på den innehavare av leveranstillstånd som genomför leveransen av alkoholdrycker samt tillståndsnumret.

Tillståndshavaren ska på utsatta tider lämna tillsynsmyndigheterna de anmälningar och upplysningar som behövs för tillsynen över försäljningen och verksamheten i övrigt och för bedömning av verksamhetens risker. Närmare bestämmelser om hur anmälningar och upplysningar ska lämnas utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

63 §

Rätt att få information

Tillsynsmyndigheterna har trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av i 4 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet avsedda myndigheter och aktörer som utför ett offentligt uppdrag få de uppgifter som är nödvändiga

Tillsynsmyndigheterna har dessutom rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna ur det bötesregister som avses i 46 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002) få de uppgifter som är nödvändiga för att utreda förutsättningarna för tillstånd enligt 13 § eller 72 § 2 mom. 3 punkten eller för att utreda förbud mot dubbel straffbarhet enligt 71 § 3 mom.

64 §

Lämnande av uppgifter

Enligt vad som föreskrivs i denna eller någon annan lag får regionförvaltningsverken lämna ut uppgifter om verksamhetsutövare som bedriver detaljhandel med och servering och leverans av alkoholdrycker inom regionförvaltningsverkets område, och uppgifter om verksamheten. Enligt vad som föreskrivs i denna eller någon annan lag får Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården lämna ut alla uppgifter enligt denna lag.

Trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar av rätten att få information har tillsynsmyndigheterna rätt att på eget initiativ lämna uppgifter som de tagit del av vid utförandet av uppgifter enligt denna lag till en 4 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet avsedda myndigheter och andra aktörer som utför offentliga uppdrag.

Med avvikelse från 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet kan namnet på tillståndshavaren, innehavaren av godkännande och anmälnaren, dessas tillstånds-, godkännande- och anmälningsnummer och verksamhetsställes namn och adressuppgifter offentliggöras som sådana.

65 §

Handräckning

Tillsynsmyndigheterna har rätt att av andra myndigheter avgiftsfritt få handräckning för genomförandet av tillsynen över efterlevnaden av denna lag och av de bestämmelser som utfärdats med stöd av den och för verkställigheten av lagen och bestämmelserna.

66 §

Alkoholnäringsregister

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården för ett alkoholnäringsregister för handläggning, övervakning och statistikföring av tillstånds-, anmälnings- och godkännandearenden som avses i denna lag samt för myndigheternas övriga lagstadgade uppgifter. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ansvarar också för registrets allmänna funktion och användbarhet, för uppgifternas integritet och för skyddet och bevarandet av uppgifterna samt för upprätthållandet och utvecklandet av de informationssystem som hänför sig till registrets funktion.

Tillstånds och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverken är gemensamt personuppgiftsansvariga. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården är huvudsaklig personuppgiftsansvarig. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverken ansvarar för de registeruppgifter som de ansvarar för att behandla och för de begäranden i anslutning till dem som gäller utövandet av den registrerades rättigheter.

I alkoholnäringsregistret registreras uppgifter om näringsidkare som har beviljats ett tillstånd eller godkännande enligt denna lag, som har ansökt om sådant tillstånd eller godkännande eller som har gjort en anmälan enligt denna lag. Följande uppgifter ska registreras:

1) namn och firma, personbeteckning, företags- och organisationsnummer eller någon annan motsvarande beteckning samt adress, telefonnummer och andra adressuppgifter,

2) i 1 punkten avsedda uppgifter om de verkliga förmånstagare som avses i 5–7 § i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017),

3) i 1 punkten avsedda uppgifter om de personer vars förutsättningar har utretts enligt 13 § i denna lag,

4) uppgifter om verksamhet enligt denna lag samt om överträdelser av denna lag och av bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den, och uppgifter om påföljderna för sådana överträdelser, samt uppgifter om tillståndsmyndigheternas inspektioner och granskningar och resultaten av dessa,

5) övriga uppgifter som behövs för handläggning, övervakning och statistikföring av ärenden som gäller tillstånd, anmälningar eller godkännande.

Uppgifterna om en näringsidkare bevaras i alkoholnäringsregistret så att uppgifterna gallras ut fem år efter det att verksamheten enligt denna lag har upphört eller den sista uppgiften om näringsidkaren har antecknats. Uppgifter om de personer som avses i 3 mom. 2–3 punkten bevaras i alkoholnäringsregistret så att de raderas fem år efter det att personen har upphört att vara verksam i positionen.

71 §

Påföljdsavgift

Tillståndsmyndigheten kan ålägga tillståndshavaren eller alkoholbolaget att betala en påföljdsavgift på minst 300 och högst 20 000 euro, om

7) skyldigheten enligt 11 § att anmäla ändringar, skyldigheten enligt 56 § att föra bok och hålla planen för egenkontroll uppdaterad eller skyldigheten enligt 62 § 4 mom. att lämna anmälningar och upplysningar har försumrats trots uppmaningar,

8) de skyldigheter som tillståndsinnehavaren har enligt 5 kap. eller 57 § eller de villkor eller begränsningar som ställts med stöd av 17 a § har överträtts vid leverans av alkoholdrycker.

72 §

Återkallelse av tillstånd

Tillståndsmyndigheten kan återkalla ett tillstånd enligt denna lag för viss tid, om

1) verksamhetsutövaren efter det att en anmärkning getts eller påföljdsavgift påförts fortsätter att bryta mot eller försumma sina skyldigheter enligt 71 § 1 mom. 1–8 punkten, eller

2) verksamhetsutövaren bryter mot eller försummar en väsentlig skyldighet som föreskrivits för verksamhetsutövaren i denna lag.

När längden på tidsfristen bestäms ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig den verksamhet är som återkallelsen grundar sig på och till omständigheterna kring verksamheten.

Tillståndsmyndigheten kan återkalla ett tillstånd eller ett godkännande enligt denna lag permanent, om

1) verksamhetsutövaren efter det att ett tillstånd återkallats för viss tid fortsätter att bryta mot eller försumma sina skyldigheter, eller

2) verksamhetsutövaren bryter mot denna lag genom en gärning eller försummelse som orsakar allvarlig fara för människors hälsa och förfarandet som helhet betraktat har varit grovt, eller

3) förutsättningarna för tillstånd eller godkännande inte är i kraft.

72 a §

Upphörande av tillstånd

Tillståndsmyndigheten ska i registret anteckna att ett tillstånd eller godkännande enligt denna lag har upphört, om verksamhetsutövaren har upphört med sin verksamhet annat än tillfälligt.

Konkursboet eller dödsboet för innehavaren av ett tillstånd eller godkännande som gällt tills vidare har dock rätt att fortsätta verksamheten i högst ett år från konkursens början eller dödsfallet. Konkursboet eller dödsboet för innehavaren av ett tillstånd eller godkännande som varit i kraft för viss tid har rätt att fortsätta verksamheten högst till utgången av den tiden, dock i högst ett år från konkursens början eller dödsfallet. Tillståndsmyndigheten ska utan dröjsmål efter försättandet i konkurs eller dödsfallet underrättas om att verksamheten fortsätter.

75 §

Avgifter som regionförvaltningsverket tar ut

För att täcka kostnaderna för tillsynen enligt denna lag tar regionförvaltningsverket ut en årlig tillsynsavgift av

1) innehavare av serveringstillstånd enligt 18 § för tillsynen över servering (tillsynsavgift för servering),

2) innehavare av detaljhandelstillstånd enligt 17 § och av alkoholbolaget för tillsynen över detaljhandel (tillsynsavgift för detaljhandel),

3) innehavare av leveranstillstånd enligt 17 a § för tillsynen över leveranser av alkoholdrycker (tillsynsavgift för leverans).

84 §

Förmedling och överlåtelse av alkoholdrycker

Alkoholdrycker får inte förmedlas eller överlätas mot arvode, om inte något annat föreskrivs i lag. Alkoholdrycker får inte heller utan arvode förmedlas eller överlätas till personer till vilka det enligt 37 § inte får säljas alkoholdrycker.

85 §

Förbud mot förtäring av alkoholdrycker

Om inte något annat föreskrivs i lag får alkoholdrycker som innehåller mer än 2,8 volymprocent etylalkohol inte förtäras

Bilaga

Tillsynsavgifter som avses i 74 och 75 § i alkohollagen

6 a. Tillsynsavgift för leverans av alkoholdrycker

Hos innehavare av leveranstillstånd för alkoholdrycker som gäller tills vidare tar regionförvaltningsverket ut en årlig tillsynsavgift.

Tillsynsavgiften för leverans av alkoholdrycker är 100 euro för varje innehavare av leveranstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 20 .

Statsminister

Petteri Orpo

Minister för social trygghet Sanni Grahn-Laasonen

Parallelltext

Lag

om ändring av alkohollagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i alkohollagen (1102/2017) 28 § 3 mom.,

ändras 2 § 1 och 2 mom., 3 § 1 mom. 11, 12 och 14–16 punkten, 4 § 1 mom., 5 § 1 mom., 6 § 1 mom. 1 punkten, 7, 8, 11 och 12 §, rubriken för 5 kap., 35, 37 och 38 §, 40 §, 46 § 1 mom.,

51 § 1 och 2 mom., 57 § 2 mom., 58 §, 60 § 1–2 mom. och 3 mom. 5 punkten, 61 § 1 mom., 62 § 4 mom., det inledande stycket i 63 § 1 mom., 64–66 §, det inledande stycket i 71 § 1 mom. och 7 punkten, 72 §, 75 § 2 mom., 84 § och det inledande stycket i 85 § 1 mom.,
av dem 12 § sådan den lyder i lag 605/2023 och 64 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 673/2018, samt

fogas till 3 § 1 mom. nya 17–18 punkter, till lagen nya 17 a, 35 a, 42 a och 72 a §, till 39 § ett nytt 3 mom., till 57 § ett nytt 3 mom., till 60 § 3 mom. en ny 6 punkt, till 62 § ett nytt 5 mom., till 63 § ett nytt 2 mom. och till 71 § 1 mom. en ny 8 punkt samt till bilagan en ny 6 a-punkt som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på tillverkning, import, införsel, export, transport, försäljning och annan överlåtelse samt användning, innehav och marknadsföring av alkoholhaltiga ämnen. På alkoholhaltiga ämnen som utgör livsmedel tillämpas livsmedelslagen (23/2006) till den del något annat inte föreskrivs i denna lag.

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på tillverkning, import, införsel, export, transport, försäljning och annan överlåtelse samt användning, innehav och marknadsföring av alkoholhaltiga ämnen *samt på leverans av alkoholdrycker.* På alkoholhaltiga ämnen som utgör livsmedel tillämpas livsmedelslagen (297/2021) till den del något annat inte föreskrivs i denna lag.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

11) *detaljhandel med alkoholdrycker* försäljning av alkoholdrycker för förtäring någon annanstans än i lokaler som försäljaren kontrollerar eller någon annanstans än under övervakning som ordnas av försäljaren,

12) *servering av alkoholdrycker* försäljning av alkoholdrycker för förtäring i lokaler som försäljaren kontrollerar eller under övervakning som ordnas av försäljaren,

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

11) *detaljhandel med alkoholdrycker* mottagande av betalning för alkoholdrycker och överlåtelse av alkoholdrycker på en detaljhandelsplats till en köpare, en innehavare av leveranstillstånd för alkoholdrycker eller dennes personal så, att alkoholdrycken förtärs någon annanstans än i lokaler som försäljaren förfogar över eller under övervakning som ordnas av försäljaren,

12) *servering av alkoholdrycker* mottagande av betalning för alkoholdrycker och överlåtelse av alkoholdrycker för förtäring i lokaler som försäljaren förfogar över eller under övervakning som ordnas av

försäljaren,

14) *gårdsvin* en alkoholdryck som innehåller högst 13 volymprocent etylalkohol och har framställts enbart genom jäsning av bär, frukter eller andra växtdelar, med undantag för druvor och spannmålsprodukter, och som har tillverkats på ett sådant tillverkningsställe som i rättsligt och ekonomiskt hänseende är oberoende av andra tillverkare av alkoholdrycker, som utövar sin verksamhet i samband med jordbruk och fysiskt åtskilt från andra tillverkningsställen för alkoholdrycker, som inte tillverkar på licens och som per kalenderår producerar högst 100 000 liter alkoholdrycker,

15) *hantverksöl* en alkoholdryck som innehåller högst 12 volymprocent etylalkohol och har framställts enbart genom jäsning av mältade eller omältade spannmålsprodukter, och där det vid tillverkningen inte har använts andra tillverkningsämnen än korn av andra växter, socker, humle och andra i jäsningen inbegripna växtdelar och kryddor, och som har tillverkats i ett sådant bryggeri som i rättsligt och ekonomiskt hänseende är oberoende av andra tillverkare av alkoholdrycker, som utövar sin verksamhet fysiskt åtskilt från andra tillverkare av alkoholdrycker, som inte tillverkar på licens och som per kalenderår producerar högst 500 000 liter alkoholdrycker; hantverksöl kan också vara sådan sahti som avses i kommissionens förordning (EG) nr 244/2002 om komplettering av bilagan till förordning (EG) nr 2301/97 om att införa vissa benämningar i det register över skyddade särarter som föreskrivs i rådets förordning (EEG) nr 2082/92 om särartsskydd för jordbruksprodukter och livsmedel,

16) *marknadsföring* reklam, indirekt reklam och annan säljfrämjande verksamhet; indirekt reklam är i synnerhet främjande av försäljningen av en produkt i samband med reklam för någon annan nytthet genom att ett etablerat kännetecken för produkten eller försäljaren oförändrat eller ändrat så att det ändå kan kännas igen används som kännetecken för nyttheten eller genom att reklamen för en annan produkt på något annat sätt associerar till en bestämd produkt eller

14) *gårdsvin* en alkoholdryck som innehåller högst 13 volymprocent etylalkohol och har framställts enbart genom jäsning av bär, frukter eller andra växtdelar, med undantag för druvor och spannmålsprodukter, och vars tillverkare i rättsligt och ekonomiskt hänseende är oberoende av andra tillverkare av alkoholdrycker och utövar sin verksamhet i samband med jordbruk och fysiskt åtskilt från andra tillverkare av alkoholdrycker, och som inte tillverkar på licens och som per kalenderår producerar högst 100 000 liter alkoholdrycker,

15) *hantverksöl* en alkoholdryck som innehåller högst 12 volymprocent etylalkohol och har framställts enbart genom jäsning med jäst av mältade eller omältade spannmålsprodukter, och där det vid tillverkningen inte har använts andra tillverkningsämnen än korn av andra växter, socker, humle och andra i jäsningen inbegripna växtdelar och kryddor, och som har tillverkats i ett sådant bryggeri som i rättsligt och ekonomiskt hänseende är oberoende av andra bryggerier, som utövar sin verksamhet fysiskt åtskilt från andra bryggerier, som inte tillverkar på licens och som per kalenderår producerar högst 500 000 liter alkoholdrycker; hantverksöl kan också vara sådan sahti som avses i kommissionens förordning (EG) nr 244/2002 om komplettering av bilagan till förordning (EG) nr 2301/97 om att införa vissa benämningar i det register över skyddade särarter som föreskrivs i rådets förordning (EEG) nr 2082/92 om särartsskydd för jordbruksprodukter och livsmedel,

16) *marknadsföring* reklam, indirekt reklam och annan säljfrämjande verksamhet; indirekt reklam är i synnerhet främjande av försäljningen av en produkt i samband med reklam för någon annan nytthet genom att ett etablerat kännetecken för produkten eller försäljaren oförändrat eller ändrat så att det ändå kan kännas igen används som kännetecken för nyttheten eller genom att reklamen för en annan produkt på något annat sätt associerar till en bestämd produkt eller försäljaren,

17) *leverans av alkoholdrycker transport*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

försäljaren.
(ny)

(ny)

och överlåtelse i kommersiellt syfte av alkoholdrycker som sålts i den inhemska detaljhandeln från säljaren till köparen eller någon annan mottagare, 18) leverantör av alkoholdrycker en innehavare av leveranstillsånd för alkoholdrycker eller dennes personal, som överlåter till mottagaren en dryck som beställts med leverans från den inhemska detaljhandeln.

4 §

Förbud mot åtgärder som strider mot god sed

4 §

Förbud mot åtgärder som strider mot god sed

Vid tillverkning, import, försäljning och marknadsföring av alkoholhaltiga ämnen och i samband med dessa verksamheter får åtgärder som strider mot god sed inte vidtas inom näringsverksamhet som bedrivs i enlighet med avtal eller andra arrangemang.

Vid tillverkning, import, försäljning och marknadsföring av alkoholhaltiga ämnen och i samband med dessa verksamheter får åtgärder som strider mot god sed inte vidtas inom näringsverksamhet som bedrivs i enlighet med avtal eller andra arrangemang. Vad som föreskrivs ovan gäller också leverans av alkoholdrycker.

5 §

Tillståndspliktig verksamhet

5 §

Tillståndspliktig verksamhet

Alkoholdrycker får inte tillverkas eller säljas utan tillstånd.

Alkoholdrycker får inte tillverkas, säljas eller levereras från den inhemska detaljhandeln utan tillstånd.

6 §

Undantag från tillståndsplikten

6 §

Undantag från tillståndsplikten

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Med avvikelse från 5 §

1) är det tillåtet att tillverka och sälja alkoholdrycker som innehåller högst 2,8 volymprocent etylalkohol,

Med avvikelse från 5 §

1) är det tillåtet att tillverka, *sälja och leverera* alkoholdrycker som innehåller högst 2,8 volymprocent etylalkohol,

7 §

Tillståndsmyndigheter

På ansökan beviljas detaljhandels- och serveringstillstånd för alkoholdrycker av det regionförvaltningsverk inom vars verksamhetsområde sökandens detaljhandels- eller serveringsställe ligger. Om detaljhandeln eller serveringen inte äger rum inom ett visst regionförvaltningsverks område, beviljas tillståndet av regionförvaltningsverket på sökandens hemort eller, om sökanden saknar hemort i Finland, av Regionförvaltningsverket i Södra Finland.

På ansökan beviljas övriga tillstånd av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården.

7 §

Tillståndsmyndigheter

På ansökan beviljas detaljhandels- och serveringstillstånd för alkoholdrycker av det regionförvaltningsverk inom vars verksamhetsområde sökandens detaljhandels- eller serveringsställe ligger. *Om serveringstillstånd söks utan serveringsställe, beviljas tillståndet av regionförvaltningsverket på sökandens verksamhetsställe.* Om detaljhandeln eller serveringen inte äger rum inom ett visst regionförvaltningsverks område, beviljas tillståndet av regionförvaltningsverket på sökandens hemort eller, om sökanden saknar hemort i Finland, av Regionförvaltningsverket i Södra Finland.

Leveranstillstånd för alkoholdrycker beviljas på ansökan av regionförvaltningsverket på sökandens verksamhetsställe eller, om sökanden inte saknar verksamhetsställe, hemort eller hemvist i Finland, av Regionförvaltningsverket i Södra Finland.

Andra tillstånd beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på ansökan.

Det regionförvaltningsverk som behandlar anmälningar och ansökningar om godkännande enligt alkohollagen bestäms i enlighet med 1 mom.

8 §

8 §

Tillståndsansökan

Till tillståndsansökan ska det fogas den utredning som behövs för bedömningen av de förutsättningar för beviljande av tillstånd som avses i 13–20 § och som gäller sökanden, verksamheten, dess konsekvenser och andra relevanta omständigheter och som tillståndsmyndigheten inte redan har tillgång till.

Närmare bestämmelser om innehållet i tillståndsansökan och om den utredning som ska fogas till ansökan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Tillståndsansökan

Till tillståndsansökan ska fogas den utredning som behövs för bedömningen av de förutsättningar för beviljande av tillstånd som avses i 13–20 § och som gäller sökanden, verksamheten, dess konsekvenser och andra relevanta omständigheter och som *den tillståndsmyndighet som behandlar ärendet* inte redan har tillgång till. *Om den som ansöker om tillstånd är en juridisk person, ska tillståndsansökan göras elektroniskt. Den myndighet som behandlar ärendet kan av särskilda skäl godkänna att tillståndsansökan görs i pappersform.*

Vad som i 1 mom. föreskrivs om tillståndsansökan gäller också anmälningar och ansökningar om godkännande som avses i alkohollagen.

Närmare bestämmelser om innehållet i tillståndsansökan och om *de utredningar* som ska fogas till ansökan utfärdas genom förordning av statsrådet.

11 §

Anmälan om förändringar

Om ett tillstånd har beviljats en juridisk person, och det bestämmande inflytande över den juridiska personen som grundar sig på äganderätt, avtal eller andra arrangemang överförs, ska tillståndshavaren underrätta tillståndsmyndigheten om saken inom två veckor från det att det bestämmande inflytandet överfördes.

Om tillståndshavaren beslutar att väsentligt ändra karaktären eller omfattningen av sin verksamhet så att tillståndet inte längre täcker den förändrade verksamheten, ska tillståndshavaren ansöka om ändring av tillståndet innan ändringen genomförs. Inga ändringar får genomföras innan tillståndsmyndigheten har godkänt ändringen av tillståndet.

11 §

Anmälan om förändringar

(upphävs)

Om tillståndshavaren beslutar att väsentligt ändra karaktären eller omfattningen av sin verksamhet så att tillståndet inte längre täcker den förändrade verksamheten, ska tillståndshavaren ansöka om ändring av tillståndet innan ändringen genomförs. Inga ändringar får genomföras innan tillståndsmyndigheten har godkänt ändringen av tillståndet.

Tillståndshavaren ska inom en månad underrätta tillståndsmyndigheten om att

verksamheten skärs ner eller avslutas annat än tillfälligt.

Vad som i 1 och 2 mom. föreskrivs om ansökan om ändring av tillstånd eller underrättande, gäller också anmälningar och ansökningar om godkännande som avses i denna lag.

Närmare bestämmelser om innehållet i ansökan om ändring av tillstånd utfärdas genom förordning av statsrådet.

12 §

12 §

Allmänna förutsättningar för beviljande av tillstånd

Tillverknings-, import-, användnings-, partihandels-, detaljhandels- och serveringstillstånd enligt denna lag ska beviljas en fysisk eller juridisk person som avses i 2 § 1 mom. eller 3 § 1 eller 2 mom. i näringsverksamhetslagen (565/2023) och som har de förutsättningar enligt denna lag som hänför sig till sökanden och som behövs för att bedriva verksamheten.

Allmänna förutsättningar för beviljande av tillstånd

Tillverknings-, import-, användnings-, partihandels-, detaljhandels-, leverans- och serveringstillstånd enligt denna lag ska beviljas en fysisk eller juridisk person som avses i 2 § 1 mom. eller 3 § 1 eller 2 mom. i näringsverksamhetslagen (565/2023) och som har de förutsättningar enligt denna lag som hänför sig till sökanden och som behövs för att bedriva verksamheten.

17 a §

Leveranstillstånd för alkoholdrycker och förutsättningar för beviljande av sådana tillstånd

(ny)

Leveranstillstånd för alkoholdrycker gäller transport av alkoholdrycker som sålts på ett inhemskt detaljhandelsställe eller alkoholbolaget till köparen eller någon annan mottagare. Tillstånd beviljas, om

1) sökanden har utarbetat en plan för egenkontroll enligt 56 §, och
2) sökanden har gjort en utredning om att de leverantörer av alkoholdrycker som hör till sökandens personal har ett leveranspass som avses i 57 § 3 mom.

Tillståndsmyndigheten får i leveranstillståndet för alkoholdrycker ställa

villkor som gäller de transportmedel som används för transporten, situationer i samband med överlåtelser och den övervakning av kontrollen av åldersgränser och berusningstillstånd som ska tillämpas vid överlåtelser, personalen, mängden alkoholdrycker som överläts, egenkontroll, uppgifter som ska lämnas till tillsynsmyndigheten eller tjänstens innehåll och förfaringssätt, om villkoren är nödvändiga för att trygga övervakningen, förebygga ordningsstörningar eller för att säkerställa allmän ordning och säkerhet.

De villkor och begränsningar som avses i 2 mom. ska dimensioneras så att de inte förhindrar eller oskäligt försvårar tillståndshavarens verksamhet. Om villkor och begränsningar ställs för tillståndshavarens pågående verksamhet, får det bestämmas att de träder i kraft tidigast 30 dagar efter delgivningen av beslutet. Tillståndsmyndigheten ska på ansökan av tillståndshavaren ändra villkor och begränsningar som fogats till tillståndet eller utan dröjsmål avlägsna dem, om verksamhetens art eller andra särskilda omständigheter har förändrats så att villkoren och begränsningarna inte längre är nödvändiga.

28 §

Övrig försäljning av alkoholdrycker

Alkoholbolaget får också sälja alkoholdrycker i en i 17 § 1 mom. 2 punkten avsedd butiksbil eller butiksbåt vars rutt har fastställts av regionförvaltningsverket.

Alkoholbolaget får ordna auktioner där det säljs alkoholdrycker.

Alkoholbolaget får beviljas partihandelstillstånd för alkoholdrycker. Alkoholbolaget får leverera alkoholdrycker till tillståndshavare och andra näringsidkare genom att sända dem till köparen.

5 kap.

28 §

Övrig försäljning av alkoholdrycker

Alkoholbolaget får också sälja alkoholdrycker i en i 17 § 1 mom. 2 punkten avsedd butiksbil eller butiksbåt vars rutt har fastställts av regionförvaltningsverket.

Alkoholbolaget får ordna auktioner där det säljs alkoholdrycker.

(upphävs)

5 kap.

Detaljhandel med och servering av alkoholdrycker

Detaljhandel med, leverans av och servering av alkoholdrycker

35 §

35 §

Detaljhandelsställe för alkoholdrycker

Detaljhandelsställe för alkoholdrycker

Detaljhandel med alkoholdrycker får bedrivas endast så att att dryckerna överläts till kunden på ett godkänt detaljhandelsställe. En innehavare av detaljhandelstillstånd får bara sälja alkoholdrycker som avses i tillståndet.

Detaljhandel med alkoholdrycker som innehåller mer än 2,8 volymprocent etylalkohol får bedrivas endast så att dryckerna överläts till kunden eller leverantören av alkoholdrycker på ett godkänt detaljhandelsställe. Innehavaren av detaljhandelstillstånd eller dennes personal ska i samband med överlåtelse för transport av alkoholdrycker kontrollera namnet på den innehavare av leveranstillstånd som sköter leveransen av alkoholdrycken samt dennes tillståndsnummer och meddela köparen dessa.

Alkoholdrycker får inte förtäras inomhus eller utomhus på det detaljhandelsställe som innehavaren av detaljhandelstillståndet förfogar över och inte heller i detta områdes omedelbara närhet. Tillståndshavaren ska vid behov märka ut det område där det är förbjudet att förtära alkoholdrycker.

Alkoholdrycker som innehåller mer än 2,8 volymprocent etylalkohol får inte förtäras inomhus eller utomhus på det detaljhandelsställe som innehavaren av detaljhandelstillståndet förfogar över och inte heller i detta områdes omedelbara närhet, om inte något annat föreskrivs i lag. Tillståndshavaren ska vid behov märka ut det område där det är förbjudet att förtära alkoholdrycker.

Innehavaren av detaljhandelstillstånd och alkoholbolaget ska i samband med nätköp med stark autentisering försäkra sig om att köparen inte är under 18 år och i samband med nätköp av starka alkoholdrycker inte under 20 år.

35 a §

Leverans av alkoholdrycker

(ny)

Leverans av alkoholdrycker med leveranstillstånd är tillåten endast om alkoholdrycker som framställts genom jäsning och innehåller högst 8,0 volymprocent etylalkohol och alkoholdrycker som framställts på annat sätt och innehåller högst 5,5 volymprocent etylalkohol har köpts och avhämtats från den inhemska detaljhandeln. Leverans av alkoholdrycker som innehåller

mer än 8,0 volymprocent etylalkohol och framställts genom jäsnings och alkoholdrycker som innehåller mer än 5,5 volymprocent etylalkohol och framställts på annat sätt är tillåten endast om alkoholdrycken har köpts och avhämtats från alkoholbolaget.

I samband med överlåtelse av alkoholdrycker ska mottagarens ålder vid behov bevisligen kontrolleras från en handling som avses i 40 § 1 mom. Alkoholdrycker får inte överlåtas om mottagaren vägrar styrka sin ålder. I samband med överlåtelse av alkoholdrycker ska det kontrolleras att det inte finns sådana hinder för överlåtelse som anges i 37 § 1 eller 2 mom.

Om en alkoholdryck inte kan överlåtas på grund av ett leveransförbud enligt 2 mom. eller 37 § 1 eller 2 mom., ska leverantören av alkoholdrycken returnera alkoholdrycken till försäljaren.

En innehavare av leveranstillstånd får inte rikta ekonomiska eller arbetsledningsmässiga påföljder mot den som levererar alkoholdrycker, om denne vägrar att överlåta alkoholdrycken i enlighet med 2 mom. eller 37 §.

37 §

Detaljhandels- och serveringsförbud

Alkoholdrycker får inte säljas eller på något annat sätt inom detaljhandel eller genom servering överlåtas

- 1) till personer som inte har fyllt 18 år,
- 2) till personer som uppenbart är berusade eller som uppträder störande,
- 3) om det finns grundad anledning att befara att alkoholdrycker överlåts eller förmedlas olovligen.

Med avvikelse från 1 mom. 1 punkten får starka alkoholdrycker inte säljas eller på något annat sätt överlåtas inom detaljhandel till personer som inte har fyllt 20 år.

37 §

Detaljhandels-, leverans- och serveringsförbud

Alkoholdrycker får inte säljas eller på något annat sätt inom detaljhandel, inom leverans av alkoholdrycker eller genom servering överlåtas

- 1) till personer som inte har fyllt 18 år,
- 2) till personer som uppenbart är berusade eller som uppträder störande,
- 3) om det finns grundad anledning att befara att alkoholdrycker överlåts eller förmedlas olovligen.

Med avvikelse från 1 mom. 1 punkten får starka alkoholdrycker inte säljas eller på något annat sätt överlåtas inom detaljhandel eller leverans av alkoholdrycker till personer som inte har fyllt 20 år.

Personer som inte har fyllt 18 år, är uppenbart berusade eller uppträder störande

Gällande lydelse

Personer som inte har fyllt 18 år, är uppenbart berusade eller uppträder störande får inte tillåtas inneha eller förtära alkohol drycker på ett serveringsställe.

38 §

Personal som har hand om detaljhandel och servering

Detaljhandels- och serveringsställen ska ha en så stor personal som med beaktande av verksamhetens omfattning och art behövs för att övervakningen ska vara effektiv och ordningen upprätthållas effektivt.

En ansvarig föreståndare som företräder tillståndshavaren och har utsetts av denne, eller en annan person som tillståndshavaren har utsett för denna uppgift, ska finnas på plats på ett detaljhandels- eller serveringsställe som är öppet för kunder.

En person som inte har fyllt 18 år får inte vara ansvarig föreståndare eller inneha posten som annan för uppgiften utsedd person och inte

Föreslagen lydelse

får inte tillåtas inneha eller förtära alkohol drycker på ett serveringsställe.

Alkohol drycker får inte levereras till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården, till mödra- och skyddshem eller till enheter inom missbrukarvården. Alkohol drycker får inte heller levereras till en plats där småbarnspedagogik ordnas, till en plats där förskoleundervisning eller grundläggande utbildning ordnas eller till en plats där verksamhet i anslutning till barns och ungas sammankomster ordnas, under den tid som dessa platser används av barn och unga.

Privata sammanslutningar, stiftelser, enskilda näringsidkare, religionssamfund och offentligrättsliga inrättningar får förbjuda leverans av alkohol drycker till lokaler eller områden som de besitter.

38 §

Personal som har hand om detaljhandel, leverans och servering av alkohol drycker

Detaljhandels- och serveringsställen och leveransverksamhet av alkohol drycker ska ha en så stor personal som med beaktande av verksamhetens omfattning och art behövs för att övervakningen ska vara effektiv och ordningen upprätthållas effektivt.

På detaljhandels- och serveringsställen ska det finnas en av tillståndshavaren utsedd representant för tillståndshavaren på plats, när alkohol drycker som innehåller mer än 2,8 volymprocent etylalkohol får säljas eller förtäras på stället och stället är öppet för kunder.

Leverantörer av alkohol drycker ska ha ett leveranspass för alkohol drycker som avses i 57 § 3 mom.

En person som inte har fyllt 18 år får inte vara ansvarig föreståndare eller inneha posten som annan för uppgiften utsedd person och inte heller sälja eller servera alkohol drycker. En person som har fyllt 16 år får emellertid

Gällande lydelse

heller sälja eller servera alkoholdrycker. En person som har fyllt 16 år får emellertid sälja alkoholdrycker på sådana detaljhandelsställen som avses i 17 § under direkt övervakning av den ansvariga föreståndaren eller någon annan som utsetts för uppgiften. En person som har fyllt 16 år får också servera alkoholdrycker under direkt övervakning av den ansvariga föreståndaren eller någon annan som utsetts för uppgiften.

Den som säljer alkoholdrycker och deltar i övervakningen av detaljhandel eller servering får i sitt uppdrag inte vara påverkad av alkohol eller något annat berusningsmedel.

Föreslagen lydelse

sälja alkoholdrycker på sådana detaljhandelsställen som avses i 17 § under direkt övervakning av den ansvariga föreståndaren eller någon annan som utsetts för uppgiften. En person som har fyllt 16 år får också servera alkoholdrycker under direkt övervakning av den ansvariga föreståndaren eller någon annan som utsetts för uppgiften. *Den som inte har fyllt 18 år får inte transportera eller överlåta alkoholdrycker till kunder.*

Den som säljer eller levererar alkoholdrycker eller som deltar i övervakningen av detaljhandel, leverans eller servering av alkoholdrycker får inte i sitt uppdrag vara påverkad av alkohol eller något annat berusningsmedel.

39 §

Allmän övervakning

Innehavaren av detaljhandels- eller serveringstillstånd och dennes personal ska övervaka att förbuden och skyldigheterna enligt 35–38 § iakttas och svara för att ordningen upprätthålls på detaljhandels- eller serveringsstället.

Tillståndshavaren och dennes företrädare får avlägsna en person som har brutit mot ett förbud eller som är uppenbart berusad från en lokal som tillståndshavaren förfogar över. Tillståndshavaren eller dennes företrädare får ta ett kärl som har förts bort från serveringsområdet ifrån en person som har brutit mot ett förbud och förstöra den alkoholdryck som finns i kärlet.

(ny)

40 §

Skyldighet att styrka ålder

39 §

Allmän övervakning

Innehavaren av detaljhandels- eller serveringstillstånd och dennes personal ska övervaka att förbuden och skyldigheterna enligt 35–38 § iakttas och svara för att ordningen upprätthålls på detaljhandels- eller serveringsstället.

Tillståndshavaren och dennes företrädare får avlägsna en person som har brutit mot ett förbud eller som är uppenbart berusad från en lokal som tillståndshavaren förfogar över. Tillståndshavaren eller dennes företrädare får ta ett kärl som har förts bort från serveringsområdet ifrån en person som har brutit mot ett förbud och förstöra den alkoholdryck som finns i kärlet.

Innehavaren av leveranstillstånd för alkoholdrycker och dennes personal ska övervaka att förbuden och skyldigheterna enligt 35 a, 37 och 38 § iakttas.

40 §

Skyldighet att styrka ålder

Den som köper alkoholdrycker och den som vistas på ett serveringsområde är skyldig att på begäran, med ett fotoförsett identitetskort, körkort eller pass som utfärdats av en myndighet *eller någon annan tillförlitlig fotoförsedd handling som utfärdats av en myndighet*, styrka sin ålder för den personal som övervakar detaljhandel med och servering av alkoholdrycker och en tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över att denna lag iakttas.

Den som köper alkoholdrycker och den som vistas på ett serveringsområde är skyldig att på begäran, med ett fotoförsett identitetskort, körkort eller pass som utfärdats av en myndighet, styrka sin ålder för den personal som övervakar detaljhandel med och servering av alkoholdrycker och en tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över att denna lag iakttas.

Den som köper en leverans av en alkoholdryck är skyldig att styrka sin ålder före köpet av alkoholdrycken. Om alkoholdrycken köps via distansförbindelse, är den som köper alkoholdrycken skyldig att styrka sin ålder med hjälp av stark autentisering.

Den som tar emot en leverans av alkoholdrycker är dessutom skyldig att på begäran styrka sin ålder med en handling som avses i 1 mom. för den som levererar alkoholdrycken.

42 a §

Leveranstidpunkter

(ny)

Vid leverans av alkoholdrycker är det tillåtet att överlåta alkoholdrycker till mottagaren mellan klockan 9 och 21.

Med avvikelse från 1 mom. iakttas vid överlåtelse till mottagaren av alkoholdrycker som skaffats hos alkoholbolaget vad som i 42 § 2 mom. föreskrivs om alkoholbolagets detaljhandelstider.

Det är förbjudet att överlåta alkoholdrycker till mottagaren före klockan 9 eller efter klockan 21. Om en alkoholdryck inte kan överlåtas under den tid som avses i 1 mom., ska alkoholdrycken returneras till säljaren eller levereras till kunden senare under en tidpunkt som avses i 1 mom., om inte orsaken till att alkoholdrycken inte överlåtits är en sådan orsak som avses i 37 §.

46 §

Anskaffning av alkoholdrycker

När alkoholdrycker anskaffas för detaljhandel och servering i enlighet med 30 § 2 mom., ska köparen uppge sitt tillståndsnummer för försäljaren.

46 §

Anskaffning av alkoholdrycker

När alkoholdrycker som innehåller mer än 2,8 volymprocent etylalkohol anskaffas för detaljhandel och servering i enlighet med 30 § 2 mom., ska köparen uppge sitt tillståndsnummer för försäljaren.

51 §

Prissättning och prisinformation

Det är förbjudet att i detaljhandeln och vid servering erbjuda två eller flera förpackningar eller portioner alkoholdryck till ett nedsatt totalpris.

Det är förbjudet att i detaljhandeln och vid servering erbjuda och betala sådan gottgörelse för priset på en alkoholdryck som räknas ut utifrån de alkoholdrycker eller andra konsumtionsnyttigheter och tjänster som köpts.

51 §

Prissättning och prisinformation

Det är förbjudet att i detaljhandeln, vid leverans av alkoholdrycker och vid servering erbjuda två eller flera förpackningar eller portioner alkoholdryck till ett nedsatt totalpris.

Det är förbjudet att i detaljhandeln, vid leverans och vid servering erbjuda och betala sådan gottgörelse för priset på en alkoholdryck som räknas ut utifrån de alkoholdrycker eller andra konsumtionsnyttigheter och tjänster som köpts.

57 §

Personalens kompetens

En innehavare av serveringstillstånd ska se till att den ansvariga föreståndare eller andra för uppgiften utsedda person som avses i 38 § har ett intyg som visar personens kunskaper om alkohollagen, enligt ett formulär som godkänts av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården.

(ny)

57 §

Personalens kompetens

En innehavare av serveringstillstånd ska se till att en i 38 § avsedd representant för tillståndshavaren har ett intyg (serveringspass) som visar personens kunskaper om alkohollagen, enligt ett formulär som godkänts av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården.

En innehavare av leveranstillstånd för alkoholdrycker ska se till att en leverantör av alkoholdrycker som hör till dess personal har ett intyg (leveranspass) som visar personens kunskaper om alkohollagens bestämmelser om leverans och om de anvisningar som gäller leveranser, enligt ett formulär som

godkänts av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården.

58 §

Beviljande av intyg över kunskaper om alkohollagen

Intyg över kunskaper om alkohollagen beviljas av en läroanstalt som med tillstånd av statsrådet eller undervisnings- och kulturministeriet ger utbildning i restaurangservice. Intyget beviljas personer som med godkänt resultat har avlagt ett prov som bedömer deras kunskaper om alkohollagen och kännedom om övervakningsrutinerna eller som har genomgått utbildning eller avlagt examen som omfattar motsvarande kunskaper.

Läroanstalten har rätt att för provet ta ut en avgift som högst motsvarar de faktiska kostnaderna för anordnandet av provet. Ett intyg över kunskaper om alkohollagen kan kombineras med det kompetensintyg som avses i 27 § i livsmedelslagen.

Närmare bestämmelser om innehållet i det prov som avses i 1 mom. och bedömningen av det samt om utbildningar och examina som motsvarar provet samt om godkännande av intyg som beviljats i landskapet Åland som intyg enligt 1 mom. utfärdas genom

58 §

Beviljande av intyg över kunskaper om alkohollagen

Behörigheten hos en representant för innehavaren av serveringstillstånd kan styrkas med ett intyg över serveringspass eller med ett intyg över en examen som har omfattat motsvarande uppgifter som provet för serveringspass. Serveringspass beviljas av en läroanstalt som med tillstånd av statsrådet eller undervisnings- och kulturministeriet ger utbildning i restaurangservice. Intyg över serveringspass beviljas den som med godkänt resultat har avlagt provet för serveringspass.

Behörigheten hos en leverantör av alkoholdrycker kan styrkas med ett intyg över leveranspass. Leveranspass beviljas av en läroanstalt som har ett sådant tillstånd att ordna examina och utbildning som avses i lagen om yrkesutbildning (531/2017) eller av en läroanstalt som har ett sådant tillstånd som avses i yrkeshögskolelagen (932/2014). Intyg över leveranspass beviljas den som med godkänt resultat har avlagt provet för leveranspass.

Läroanstalten har rätt att för provet ta ut en avgift som högst motsvarar de faktiska kostnaderna för anordnandet av provet. Ett serveringstillstånd kan kombineras med det hygienpass som avses i 19 § i livsmedelslagen (297/2021).

Närmare bestämmelser om innehållet i och bedömningen av prov som avses i 1 och 2 mom. och om motsvarande utbildningar och examina, samt om godkännande av intyg som beviljats i landskapet Åland såsom intyg som avses i 1 och 2 mom. utfärdas genom

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

60 §

Tillsyn och anknytande styrning

Regionförvaltningsverket övervakar inom sitt verksamhetsområde detaljhandeln med och serveringen och marknadsföringen av alkoholdrycker.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården utövar tillsyn över detaljhandeln med och serveringen och marknadsföringen av alkoholdrycker i hela landet och på sådana luftfartyg enligt luftfartslagen (864/2014) och sådana fartyg enligt sjölagen (674/1994) som har finsk nationalitet.

Till uppgifterna för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården hör även

5) övriga uppgifter som anges i denna lag.

(ny)

61 §

Tillsynsprogram

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ska i samarbete med regionförvaltningsverken utarbeta ett riksomfattande tillsynsprogram för alkoholförvaltningen. Via programmet styrs den regionala tillståndsförvaltningen för och tillsynen över servering av, detaljhandel med och marknadsföring av alkoholdrycker i riktning mot en enhetlig beslutspraxis och effektiv verkställighet av denna lag.

60 §

Tillsyn och anknytande styrning

Regionförvaltningsverket övervakar inom sitt verksamhetsområde detaljhandeln med, *leveranser av* och serveringen och marknadsföringen av alkoholdrycker.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården utövar tillsyn över detaljhandeln med och serveringen, *leveranserna* och marknadsföringen av alkoholdrycker i hela landet och på sådana luftfartyg enligt luftfartslagen (864/2014) och sådana fartyg enligt sjölagen (674/1994) som har finsk nationalitet.

Till uppgifterna för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården hör även

5) *handledning av läroanstalter i anslutning till provet för serveringspass och leveranspass,*

6) övriga uppgifter som anges i denna lag.

61 §

Tillsynsprogram

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ska i samarbete med regionförvaltningsverken utarbeta ett riksomfattande tillsynsprogram för alkoholförvaltningen. Via programmet styrs den regionala tillståndsförvaltningen för och tillsynen över servering av, detaljhandel med *och leveranser* och marknadsföring av alkoholdrycker i riktning mot en enhetlig beslutspraxis och effektiv verkställighet av denna lag.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

62 §

Rätt att utföra inspektioner och få information

Tillståndshavaren ska på utsatta tider lämna tillsynsmyndigheterna de anmälningar och upplysningar som behövs för tillsynen över försäljningen och verksamheten i övrigt och för bedömning av verksamhetens risker. Närmare bestämmelser om hur anmälningar och upplysningar ska lämnas utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

(ny)

62 §

Rätt att utföra inspektioner och få information

Den behöriga myndigheten har rätt att utföra testköp, om det behövs för skötseln av en tillsynsuppgift som gäller leverans av alkoholdrycker. Den behöriga myndigheten har rätt att använda myndiga frivilliga personer vid utförandet av testköp, om myndigheten har grundad anledning att misstänka att en aktör som bedriver leveranser av alkoholdrycker eller dennes personal inte fullgör sina lagstadgade skyldigheter vid leverans och överlåtelse av alkoholdrycker. Den behöriga myndigheten har rätt att av innehavaren av detaljhandelstillstånd få namnet på den innehavare av leveranstillstånd som genomför leveransen av alkoholdrycker samt tillståndsnumret.

Tillståndshavaren ska på utsatta tider lämna tillsynsmyndigheterna de anmälningar och upplysningar som behövs för tillsynen över försäljningen och verksamheten i övrigt och för bedömning av verksamhetens risker. Närmare bestämmelser om hur anmälningar och upplysningar ska lämnas utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

63 §

Rätt att få information

Tillsynsmyndigheterna har trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av statliga och kommunala myndigheter samt Folkpensionsanstalten, arbetslöshetsförsäkringsfonden och Pensionsskyddscentralen få de uppgifter som är nödvändiga

63 §

Rätt att få information

Tillsynsmyndigheterna har trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av i 4 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) avsedda myndigheter och aktörer som utför ett offentligt uppdrag få de uppgifter som är nödvändiga

(ny)

Tillsynsmyndigheterna har dessutom rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna ur det bötesregister som avses i 46 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002) få de uppgifter som är nödvändiga för att utreda förutsättningarna för tillstånd enligt 13 § eller 72 § 2 mom. 3 punkten eller för att utreda förbud mot dubbel straffbarhet enligt 71 § 3 mom.

64 §

Lämnande av uppgifter

Trots sekretessbestämmelserna i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) får tillsynsmyndigheterna till en annan tillsynsmyndighet lämna ut uppgifter som de erhållit vid utförandet av ett uppdrag enligt denna lag och som gäller en enskilds eller en sammanslutnings ekonomiska ställning eller företagshemligheter, om uppgifterna är nödvändiga för skötseln av ett uppdrag som åligger myndigheten.

Med avvikelse från 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet kan tillståndshavarens och anmälares namn, tillstånds- och anmälningsnummer och för allmänt bruk avsedda adress- och kontaktuppgifter offentliggöras i oförändrad form i ett register så att uppgifterna bara är tillgängliga via enskilda sökningar med tillståndshavarens eller anmälares namn, företags- och organisationsnummer, tillstånds- eller anmälningsnummer eller försäljningsställets namn som sökvillkor.

65 §

64 §

Lämnande av uppgifter

Enligt vad som föreskrivs i denna eller någon annan lag får regionförvaltningsverken lämna ut uppgifter om verksamhetsutövare som bedriver detaljhandel med och servering och leverans av alkoholdrycker inom regionförvaltningsverkets område, och uppgifter om verksamheten. Enligt vad som föreskrivs i denna eller någon annan lag får Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården lämna ut alla uppgifter enligt denna lag.

Trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar av rätten att få information har tillsynsmyndigheterna rätt att på eget initiativ lämna uppgifter som de tagit del av vid utförandet av uppgifter enligt denna lag till en 4 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) avsedda myndigheter och andra aktörer som utför offentliga uppdrag.

Med avvikelse från 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet kan namnet på tillståndshavaren, innehavaren av godkännande och anmälares, dessas tillstånds-, godkännande- och anmälningsnummer och verksamhetsställets namn och adressuppgifter offentliggöras som sådana.

Handräckning

Tillsynsmyndigheterna har rätt att av andra myndigheter få handräckning för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den och för verkställigheten av lagen och bestämmelserna.

66 §

Alkoholnäringsregister

Tillsynsmyndigheterna ska för handläggning och övervakning av tillståndsärenden som avses i denna lag samt för alkoholstatistiken föra ett alkoholnäringsregister över näringsidkare som har beviljats eller ansökt om tillstånd enligt denna lag. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården är registeransvarig.

Följande uppgifter ska registreras:

- 1) namn och firma, personbeteckning,

65 §

Handräckning

Tillsynsmyndigheterna har rätt att av andra myndigheter *avgiftsfritt* få handräckning för genomförandet av tillsynen över efterlevnaden av denna lag och av de bestämmelser som utfärdats med stöd av den och för verkställigheten av lagen och bestämmelserna.

66 §

Alkoholnäringsregister

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården för ett alkoholnäringsregister för handläggning, övervakning och statistikföring av tillstånds-, anmälnings- och godkännandenärenden som avses i denna lag samt för myndigheternas övriga lagstadgade uppgifter. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ansvarar också för registrets allmänna funktion och användbarhet, för uppgifternas integritet och för skyddet och bevarandet av uppgifterna samt för upprätthållandet och utvecklandet av de informationssystem som hänför sig till registrets funktion.

Tillstånds och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverken är gemensamt personuppgiftsansvariga. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården är huvudsaklig personuppgiftsansvarig. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverken ansvarar för de registeruppgifter som de ansvarar för att behandla och för de begäranden i anslutning till dem som gäller utövandet av den registrerades rättigheter.

I alkoholnäringsregistret registreras uppgifter om näringsidkare som har beviljats ett tillstånd eller godkännande enligt denna lag, som har ansökt om sådant tillstånd eller godkännande eller som har gjort en anmälan enligt denna lag. Följande uppgifter ska registreras:

företags- och organisationsnummer samt adress, telefonnummer och andra adressuppgifter,

2) i 1 punkten angivna uppgifter om sammanslutningens styrelsemedlemmar, verkställande direktör och betydande aktieägare, ansvariga bolagsmän och tysta bolagsmän samt om deras insatser i bolaget,

3) i fråga om näringsidkare samt de personer som avses i 2 punkten, uppgifter om polisundersökning, förundersökning, åtalsprövning och åtal samt de om domstolsbehandling av brottmål och straffdomar,

4) uppgifter om registrering som mervärdesskattskyldig, införande i förskottsuppbördsregistret och i Skatteförvaltningens andra register samt uppgifter om skatteskulder som förfallit till betalning,

5) uppgifter om förpliktelser som är föremål för utsökning,

6) uppgifter om företagssaneringar och konkurser samt om andra domstolsbeslut som gäller skulder som har förfallit till betalning,

7) uppgifter om att en enskild som är föremål för tillsynen har beviljats skuldsanering,

8) uppgifter om verksamhet för vilken det har beviljats tillstånd enligt denna lag samt om överträdelse av denna lag samt bestämmelser som utfärdats och tillståndsvillkor som meddelats med stöd av den, och uppgifter om påföljderna för sådana överträdelse, samt uppgifter om tillsynsmyndigheternas inspektioner och granskningar samt resultaten av dessa,

9) övriga uppgifter som behövs för handläggning, övervakning och statistikföring av tillståndsärenden och som inte är sådana känsliga uppgifter som avses i 11 § i personuppgiftslagen (523/1999).

Uppgifter om näringsidkare och i 2 mom. 2 punkten avsedda personer ska bevaras i alkoholnäringsregistret så att de avförs ur registret när fem år har förflutit från den senaste registreringen.

1) namn och firma, personbeteckning, företags- och organisationsnummer eller någon annan motsvarande beteckning samt adress, telefonnummer och andra adressuppgifter,

2) i 1 punkten avsedda uppgifter om de verkliga förmånstagare som avses i 5–7 § i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017),

3) i 1 punkten avsedda uppgifter om de personer vars förutsättningar har utretts enligt 13 § i denna lag,

4) uppgifter om verksamhet enligt denna lag samt om överträdelse av denna lag och av bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den, och uppgifter om påföljderna för sådana överträdelse, samt uppgifter om tillståndsmyndigheternas inspektioner och granskningar och resultaten av dessa,

5) övriga uppgifter som behövs för handläggning, övervakning och statistikföring av ärenden som gäller tillstånd, anmälningar eller godkännande.

Uppgifterna om en näringsidkare bevaras i alkoholnäringsregistret så att uppgifterna gallras ut fem år efter det att verksamheten enligt denna lag har upphört eller den sista uppgiften om näringsidkaren har antecknats. Uppgifter om de personer som avses i 3 mom. 2–3 punkten bevaras i alkoholnäringsregistret så att de raderas fem år efter det att personen har upphört att vara verksam i positionen.

Påföljdsavgift

Tillståndsmyndigheten kan ålägga tillståndshavaren eller alkoholbolaget att betala en påföljdsavgift på minst 300 och högst 1 000 euro, om

7) skyldigheten enligt 11 § att anmäla ändringar, skyldigheten enligt 56 § att föra bok och hålla planen för egenkontroll uppdaterad eller skyldigheten enligt 62 § 4 mom. att lämna anmälningar och upplysningar har försumrats trots uppmaningar.
(ny)

Påföljdsavgift

Tillståndsmyndigheten kan ålägga tillståndshavaren eller alkoholbolaget att betala en påföljdsavgift på minst 300 och högst 20 000 euro, om

7) skyldigheten enligt 11 § att anmäla ändringar, skyldigheten enligt 56 § att föra bok och hålla planen för egenkontroll uppdaterad eller skyldigheten enligt 62 § 4 mom. att lämna anmälningar och upplysningar har försumrats trots uppmaningar,
8) de skyldigheter som tillståndsinnehavaren har enligt 5 kap. eller 57 § eller de villkor eller begränsningar som ställts med stöd av 17 a § har överträtts vid leverans av alkoholdrycker.

72 §

Återkallelse av tillstånd

Tillståndsmyndigheten kan återkalla ett tillstånd eller godkännande enligt denna lag för viss tid eller permanent, om verksamhetsutövaren efter det att en anmärkning getts eller påföljdsavgift påförts fortsätter att bryta mot eller försumma sina skyldigheter enligt 71 § 1 mom. 1–6 punkten och förfarandet ska betraktas som väsentligt. När längden på tidsfristen bestäms ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig den verksamhet är som återkallelsen grundar sig på och till omständigheterna kring verksamheten. Ett tillstånd eller godkännande kan återkallas permanent endast om förfarandet uppsåtligt fortsätter efter det att påföljdsavgift påförts eller tillståndet återkallats för viss tid och om förfarandet även som helhet betraktat är grovt.

Även om ingen anmärkning getts eller påföljdsavgift påförts kan tillståndet eller godkännandet återkallas för viss tid, om tillståndshavaren bryter mot sina väsentliga skyldigheter enligt denna lag på ett sätt som

72 §

Återkallelse av tillstånd

Tillståndsmyndigheten kan återkalla ett tillstånd enligt denna lag för viss tid, om

1) verksamhetsutövaren efter det att en anmärkning getts eller påföljdsavgift påförts fortsätter att bryta mot eller försumma sina skyldigheter enligt 71 § 1 mom. 1–8 punkten, eller

2) verksamhetsutövaren bryter mot eller försummar en väsentlig skyldighet som föreskrivits för verksamhetsutövaren i denna lag.

När längden på tidsfristen bestäms ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig den verksamhet är som återkallelsen grundar sig på och till omständigheterna kring verksamheten.

Tillståndsmyndigheten kan återkalla ett tillstånd eller ett godkännande enligt denna lag permanent, om

1) verksamhetsutövaren efter det att ett tillstånd återkallats för viss tid fortsätter att bryta mot eller försumma sina skyldigheter, eller

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

tyder på uppenbar likgiltighet för skyldigheterna enligt 56 §, eller permanent om verksamhetsutövaren bryter mot denna lag genom en gärning eller försummelse som orsakar allvarlig fara för människors hälsa och förfarandet som helhet betraktat är grovt.

Ett tillstånd eller godkännande ska återkallas, om tillståndshavaren begär det eller om förutsättningarna för tillståndet eller godkännandet inte föreligger på grund av att felaktiga uppgifter lämnats i ansökan eller på grund av att omständigheterna förändrats och om situationen inte har rättats till inom utsatt tid. Tillståndshavarens konkursbo har dock rätt att fortsätta verksamhet som kräver tillstånd i högst ett år från det att konkursen inleddes.

2) verksamhetsutövaren bryter mot denna lag genom en gärning eller försummelse som orsakar allvarlig fara för människors hälsa och förfarandet som helhet betraktat har varit grovt, eller

3) förutsättningarna för tillstånd eller godkännande inte är i kraft.

72 a §

Upphörande av tillstånd

(ny)

Tillståndsmyndigheten ska i registret anteckna att ett tillstånd eller godkännande enligt denna lag har upphört, om verksamhetsutövaren har upphört med sin verksamhet annat än tillfälligt.

Konkursboet eller dödsboet för innehavaren av ett tillstånd eller godkännande som gällt tills vidare har dock rätt att fortsätta verksamheten i högst ett år från konkursens början eller dödsfallet. Konkursboet eller dödsboet för innehavaren av ett tillstånd eller godkännande som varit i kraft för viss tid har rätt att fortsätta verksamheten högst till utgången av den tiden, dock i högst ett år från konkursens början eller dödsfallet. Tillståndsmyndigheten ska utan dröjsmål efter försättandet i konkurs eller dödsfallet underrättas om att verksamheten fortsätter.

75 §

Avgifter som regionförvaltningsverket tar ut

75 §

Avgifter som regionförvaltningsverket tar ut

Gällande lydelse

För att täcka kostnaderna för tillsynen enligt denna lag tar regionförvaltningsverket ut en årlig tillsynsavgift av

1) innehavare av serveringstillstånd enligt 18 § för tillsynen över servering (tillsynsavgift för servering),

2) innehavare av detaljhandelstillstånd enligt 17 § och av alkoholbolaget för tillsynen över detaljhandel (tillsynsavgift för detaljhandel).
(ny)

Föreslagen lydelse

För att täcka kostnaderna för tillsynen enligt denna lag tar regionförvaltningsverket ut en årlig tillsynsavgift av

1) innehavare av serveringstillstånd enligt 18 § för tillsynen över servering (tillsynsavgift för servering),

2) innehavare av detaljhandelstillstånd enligt 17 § och av alkoholbolaget för tillsynen över detaljhandel (tillsynsavgift för detaljhandel),

3) innehavare av leveranstillstånd enligt 17 a § för tillsynen över leveranser av alkoholdrycker (tillsynsavgift för leverans).

84 §

Förmedling och överlåtelse av alkoholdrycker

Alkoholdrycker får inte förmedlas eller överlåtas mot arvode. Alkoholdrycker får inte heller utan arvode förmedlas eller överlåtas till personer till vilka det enligt 37 § inte får säljas alkoholdrycker.

84 §

Förmedling och överlåtelse av alkoholdrycker

Alkoholdrycker får inte förmedlas eller överlåtas mot arvode, *om inte något annat föreskrivs i lag*. Alkoholdrycker får inte heller utan arvode förmedlas eller överlåtas till personer till vilka det enligt 37 § inte får säljas alkoholdrycker.

85 §

Förbud mot förtäring av alkoholdrycker

Om inte något annat föreskrivs i lag får alkoholdrycker inte förtäras

85 §

Förbud mot förtäring av alkoholdrycker

Om inte något annat föreskrivs i lag får alkoholdrycker *som innehåller mer än 2,8 volymprocent etylalkohol* inte förtäras

Bilaga

Bilaga

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Tillsynsavgifter som avses i 74 och 75 § i alkohollagen

(ny)

Tillsynsavgifter som avses i 74 och 75 § i alkohollagen

6 a. Tillsynsavgift för leverans av alkoholdrycker

Hos innehavare av leveranstillstånd för alkoholdrycker som gäller tills vidare tar regionförvaltningsverket ut en årlig tillsynsavgift.

Tillsynsavgiften för leverans av alkoholdrycker är 100 euro för varje innehavare av leveranstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20 .